

بی ادب تنها نه خود را داشت بد
بلکه آتش بر همه آفاق زد

طاهر المولوی

طبعك مدرسہ لرنہ شطابی :

مدرسہ لرنہ حالا بریولنہ قونمندی

اعلان مشروطیتی متعاقب مدرسہ لرنہ بر حال مکملیت وانتظامه
آلنہرق یکی بر اثر حیات کوستره جکئی ، حتی بو خصوصه تشکلی
ایدن جمعیتلری و یازیلان مقاله لرنہ آثار فعلیسی کوره رک بختیار اوله
جغمزی ایجه امید ، خصوصیه بز منتسبین شدتله انتظار ایدیوردک
مع التأسف بو امیدلرنہ بوشه جیقیدیقی کوردکجه مایوسیتمز زیاده
لشیور . ایشیتدیکمز کوره استانبول مدارس اصلاح و ترقیات
حاضریه کوره پروغراملر علاوه و تکملات نوین زمانه مطابق فنون لازمه
ادخال ایدلیدیکی حالده ؛ طشره مدارس اسکی حال خرابیسنده دوام
وعصر لرنہ ایندیردیکی ضربۀ المناک آلتنده ایکله مکده در . بومدرسہ لرنہ
وقتیله کائناته علوم وفنون صاحبش ، آغوش علم معرفتده یتیشمش
فکر منورلر ، ذکای فوق العاده لرنہ سایه سنده علوم وفنونک شعبات
متعدده سنده ابراز کمال ایله مش ، جدیت تبعات ، متانت اخلاق و محامد
کات ، وسعت معلومات ، برکت تألیفات ایله شهرت یاب اولمش و هر
انتساب ایتدکلری دائره معرفتده رنگین و معلا بر اتساع تجدد
وتکمل ویرمش بر جوق اعظم امت واردرکه بونلرک هربری یالکز
اسلاملرجه دکل ، غربک الک بیوک علما و حکما سنجه بیله بر خارقه
حیرت نما ودها عد اولونمقده و عالم مدنیت اهدا ایله دکلری کشفیات
واختراعات نافعہ ایسه هر زمان لسان شکران ایله یاد ایدلمکده در .

ایشته اسلاف لرنہ منبع فیض عرفان اطلاقه سزاوار بر حاله
قویدکلری مدارسک صوک زمانلرده آلمش اولدینی حال فحاجت اشتمال
بتون متفکرینی آغلاقمقده در . بو کون اوده مشده اوتوز کسور
مدارس اولدینی روایت ایدلمکده در ؛ اسف ایله اعتراف ایدلم که
برقاجی مستثنا اولدینی حالده دیکر لری لانه بوم وغراب دینیه جک
درجه ده خرابدر ، ایچلرنده طلبه نامه عنکبوتلر آغ قورمقده در ،
عجبا اسلاملرک شعشعۀ سطوتلری جهانی طوتماسنه ، پیشگاه شوکتلری
اوکنده بر جوق اقوام و قبائل کردانداده انقیاد ایله مه سنه سبب حقیقی
کیم ایدی ؟ عجبا اولنل نرهدن اکتساب فیض عرفان ایتیشلر ؟ علم
اخلاقی نرهدن آلمش ؟ بز او اسلافک احفادی ، خیر الخلفای دکلری ؟
اجداد لرنہ او قدر فداکارلر ، همتلر صرفیه بزه مؤبد بر یادکار
عرفان اولمق اوزره میدان کتیر دکلری ، تأسیس ایتدکلری بومؤسسسه
لری نیچون محافظه ایتیه لم ؟ عجبا بزه بودارالعرفانلری اصلاح و اعمار
ایده جک قدر وجدان حمیت قالمادی ؟

اوزه بزنده هنوز بورومه یه ابتداییدن چوجوقلر ایله تجربه سزکنج لرنہ
یوانی کسمکدن و هیچ برشی یایاماسه لریله قوندوره لرنی بولاشدیروب
اوستلرنی ، باشلرنی قوقوتمقدن خالی قالمازلر .

بناء علیه کتاب نامه - سوپرونتو کوفه سنندن بوشلمش ، یاخود
پانلامش بر مجرادن داغیان ایله مشکی - ساحه مطبوعاتی اشغال ایله یین
بوملوناتی آرتیق اورتادن قالدیرمالی . چونکه کلنه ، کچه قارش
عیبدر . بعدماده بونلری افراغ ایدن منفذلری ایجه طیقاملی . زیر
ملتک شعبات غافله سنه یازیقدر .

اخلاق عمومیه یی افسان ایدجک آثارک منع انتشاری حقنده
مطبوعات قانوننده ماده مخصوصه وارکن و یکی باصیلان اثرلردن بیلمهم
قاج نسخہ سنک مطبوعات اداره سیله مدعی عمومیلک مقامنه وسائر یه
تقدیمی اصولدن ایکن عجبا بوملعون اثرلر ، باصیلوب یا بیلمازدن اول
مطبوعات اداره سنه ویریلهدیمی ، یوقسه اداره مشارالیه اجه ماهیت
خیل لرنک تدقیقه تحمل ایدیه مه دیمی ؟

هرایکی احتماله کوره بونلرک چاره سنه باققی زمانی کلش و حتی
کچمشدر . تذکره سز انم آچق ممنوع اولدینی کبی آچیلمش برکاریزی ،
قوقوسنندن یاننه واریلور ؛ دییه علی حاله بیراقمقدن زیاده تعفنائی
منع ایچین اوزرنی قالمق لازمدر .

احتمال که ایقینه صیقینه میدانه کتیر دکلری بومکروهاتی بر صنعت
و دولایسیله کندیلرنی صنعتکار صایاجق محرر لری ؛ هرکسک اجرای
معت خصوص سنده سربست بولونماسی ایجابندن بحثه قالدیشیرلر .
ایادکارلره :

— اوت ، اوله در اما حد معروفی کچمه مک شرطیه . جوانی
ویریلر ودلالان محبتک بازار مخصوص سنده کال سربستی ایله اجرای
صنعت ایدرکن بر عقیقه نک اغفالنه تشبث ایله دکلری تقدیرده جزایه
چاریلدکلری کوسته ریلرک :

— سزده کندیکرک ، یاخود متعلقاتکزدن برینک هنر و صنعتی
اولان او یازیلری (الحیثات للخبثین) حکم جلیله کندی ارا کزده
وهمایه لریکز میاننده اوقویوب اظهار مزیات ایدیکز . فقط عمومخانه
فنازلرینه بکزه یین اوقرمزی قابل فحشنامه لریکزی باصدیرمق و جلب
انظار ایچین اوتیه بری یه آصیدیرمقله بر طاقیم صافی دلانی اضلاله
قالقیشماییکز که مفطور اولدینکز ادب سز لکک صوک درجه سنندن ده
اشاغی یو وارلامش اولمایسکز . دمدماتی خدوی تحقیر تردیفاً اوتانمایان
صورتلرینه فیرلاتیلر .

مکارم اخلاقک اتمامی ایچین بعث بویوریلان پیغمبر اکبرک امت
مرحومه سی آراسنده بوقدر شنیع مخلوقاتک بولونماسنه انسان هم
شاشیدور ، هم آلیقلاشیور ، هم ده خانه سی محترق اولان برینک او
یاندی اما تحت قورولرده قالمادی ؛ دیمه سنی تنظیراً واقعا اسکی تفتیش
ومعاینه انجمنی ، اوقودینی کتابلری کوس کودوک بیراقیردی اما بویله
محرر لرنک بویله اثرلرینه مساعده ایتزدی دییه جکی کلور .

حیات اقوام اسلامیہ

عثمانیلر دہ ایران احوالہ بیکانہ لک

بوندن درت سنہ اول فاس دولت اسلامیہ سی طرفدن پارسہ کلش اولان سفارت فوق العادہ ہیئت مرخصہ سی شہر مذکور دہ مقیم ایران فاضلارندن بریسی ایلہ کوروش مش وکسب معارفہ ایتدکدن صوکرہ بالجلہ اسلام لک موجب حیرتی اولہ حق بر صورت جاہلانہ دہ ایرانک قتولیک ویا پروتستان مذہب خرسائیہ سندن ہانکیسنہ منسوب اولدینی مقام تحقیقہ صور مشلر ایدی .

بو وقعہ ، الک مؤسف حالردن ، الک آجینہ حق حقیقتلردن ، ہم دہ بک آجی حقیقتلردن . اسلام لری بو کونکی ذلہ اوغراتان ، اسلام مملکتلری مدہش بر انقراض واضمحلالہ سور وکلہن ، حیثیت ملیہ وشرافت تاریخیلری محو ایلہ خارجی تسلطلرہ ، اجنبی تجاوزلرینہ محکوم برافان سیدلرک الک رعنا بر نمونہ جہالت نمونی در . ایشته بومدہش جہالتلرک فاسی انقراضہ دوچار ایتدیکی کبی ، سائر اسلام مملکتلری دہ ، جہالتلریلہ متناسب ، درلو درلوفلا کتله اوغراتیور . فاس عالم اسلامک الک مظلم بر نقطہ یأس ونومیدیسی در ، احوال اسلامی تحلیلہ مدار اولہ من ... ذیلہ بیلر . فقط مع التأسف اعتراف ایتلی درک عالم اسلامک مرکز عرفانی اولان در سعادت دخی شو عالمی ، خصوصیلہ سنین اخیر دہ کچیر مش اولدینی بحرائی مدار انتباء وسعادت اولہ حق درجہ دہ بیلمیور .

طبیعی ، استانبول فاس سفارت فوق العادہ سی قدر فوق العادہ بردرک جہالتلرہ بولونامز . مقصد مز بوباندہ بر مقایسہ یامقدن دہ بریدر . فقط شورانی نظر تأملدن دور دوتامامی لڑکہ استانبولک دہ کندی موقعہ مناسبت آلمایان غفلتلی واردر . مثلاً شو سطرلری یازان عاجز ایراندہ بویوک بر ترک عنصرینک موجودیتی ، اولرک خصوصیات احوالی ، قفقاسیا مسلمانلرینہ عائد الک سادہ والک بسیط اخبارات و معلوماتی یکی برشی کبی تلقی ایدن بعض ذواتہ تصادف ایتدیکم کبی ایرانہ واقف قاسیایہ عائد بر طاقم ماصالردہ ایشیتدم .

نچہ بو حال - ایران ایلہ عثمانی مملکتلری بیندہ موجود مناسبات معنویہ وناریخیہ نقطہ نظرندن - فاس جہالتنہ قریب بر حال اسف آمیزدر .

ایران و عثمانی مملکتین اسلامیہ سی برر انقلاب یابدیلر . انقلاب یابدیلر دیمک ، بر جوق سنہ لردنبرو موجود اولان طرز اداره و اصول حیاتی یقیدیلر دیمکدر . بومملکتلر دہ بیقلان ، اولرک یرینہ قائم اولان نہ ایدی؟ بو تخریب وتعمیر دہ عجبانہ کبی بر موقیت حاصل اولمشدر؟ - ایشته بوجہتلی بیلیمک اوزرہ ممالک اسلامیہ دہ حالا بر تشبث

ای علمای اسلام ! ای مدرسین کرام !

سنلری سینہ فیض فشان عرفانده پرورشیا کمال ایلان ، نچہ سنہ لر شریعت غرای اسلامیہ بی محافظہ و بین الاسلام حقیقی اتحادی تأسیس ایلہن مدارس خراب اولویور . کندیکزہ (ورثہ الانیا) عنونی طاقمق ایچون مدارسک اصلاحہ هر کسدن اول سزاهنام ایدہ جکسکز . شریعت غرای مطهرہ نک مدافعہ ومحافظہ سی سزک اوزریکزہ واجبدر . اگر سز بودارالتدریس لری اصلاح ایلہ من ، زمانمک ترقیاتیلہ متناسب درس لر علاوہ ایدہ رک متفنن ، عالم مدرس لر ، معلملر طوماز ، دهاطوغریسی حقیقی بردارالفنون حالہ قویماز ، ملتک رهبرسلامتی ، پیشوایان هدایتی اولہ حق واعظلر ، مرشدلریتشدیرمزایسہ کنیزیکزکہ کیتدیکمز یول اوچورومدر . ممالکمز برظلمت جہل ایچندہ پویان اولمقدہ ، اسلامیتک بتون احکامنہ بیکانہ بر حالہ ؛ اعدای دین مبین ایسہ هر طرفدن جانوارجہ سنہ صالدرمقدہ ، جکرکاہمزہ قدر حلول ایدہ رک مخدرات اسلامیہ نک ، شبان وطنک عقائدینی افساد ایچون شیطنتکارانہ تدبیرلر دوشونمکدہ ، اللرندن کلن وسائلک هر درلوسنہ تشبث ایدرک هر درلو فداکارلقدن کری قالمامقدہ ؛ بلاد اسلامیہ نک هر کوشہ سندنہ مکتبلر ، خستہ خانہ لر آچہرق کتابلر ، رسالہ لر ، غزتلر نشر ایدہ رک کنج لرمزی اغوا واضلال ، نصرانیتی ترویج . عیسوی نشر ایتدکدہ ایکن بزم او یوماز ، بونلرک مساعیلرینی عقیم رافہ حق ولان مدرسہ لرمزک آلدینی حال اسف اشتالہ سیرجی قالمامز روامیدر ؟ ..

آرامزدہ ظهور ایدن نفاق وشقاق ، اسلامیتدہ کوریلان عجز ومسکتلر نرہ دن بانسلا یور ؟ اسباب موجبہ سی نہ در ؟ شہہ سز دینی خطالرمز دکلکی ؟ بزم کبی حرامی حلال اعتقاد ایلہن ؛ اوامر الہیہ امتثال ، نواہیدن جتناب ایلہ مہین ، اسلافیک کندیلرینہ دور وتسلیم ایلہ دیکی مبانی علمیه نک بیقیلمہ سنہ ، خراب اولماسنہ راضی اولہ حق قدر قانسز لغہ کرتار اولان بزم کبی بر ملت ، علماسنہ کی احوال نالایقہ نک اجتنابی لزومنی تلقین ایلہ من ، هر کسدہ اولدینی کبی « بنم نہ لازم ؟ » دیہ رک بر طور لاقیدانہ آیرسہ بک طبیعی دکلکی درکہ دائمًا شخصیاتہ ، تزویرانہ قاپیلر ، اخلاقسزلق ایچندہ بوغولور ؟ ..

ای علمای اسلام !

شوکت سابقہ کزی ، اسکی قوت وکستکزی کوستریکز ! مدارس اسلامیہ نک اصلاحی چارہ لری دوشونکز ! یوقسہ بالادہ دیدیکم کبی کتدیکمز یول اوچورومدر ! ..

منتسین علمیه دن

اودہ مش

مصطفی سطوت

